

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Nieuwstraat 96 te Sint-Michielsgestel

Rapportnummer 20-0411

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Nieuwstraat 96 te Sint-Michielsgestel

oktober 2021

Rapportnummer: 20-0411

Opdrachtgever: Vrijborg Vastgoedontwikkeling
Postbus 2048
5260 CA Vught

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: S. van Lierop

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Geldigheid onderzoek.....	3
1.4	Zorgplicht	4
1.5	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora.....	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Kevers en weekdieren	13
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Amfibieën en reptielen	14
4.2.6	Vogels.....	15
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	19
5.1	Beschermde gebieden.....	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Advies en aanbevelingen	21
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	22
	Geraadpleegde bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens een woonzorgcomplex, genaamd Parc Overberg, te realiseren op het perceel Nieuwstraat 96 te Sint Michielsgestel. Hiervoor wordt de bestaande woning op het perceel gesloopt waarna een dubbel gastenhuis wordt gerealiseerd. Voor de ruimtelijke onderbouwing is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna noodzakelijk om te onderzoeken of beschermde soorten aanwezig zijn en wat de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop zijn. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.". Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het westen van de bebouwde kom van Sint-Michielsgestel aan de Nieuwstraat 96. Het plangebied bestaat uit een woonhuis met een ommuurde tuin. In het plangebied zijn enkele kelders, en kleine bijgebouwen aanwezig, als ook twee vijvers. In de tuin staan kruidachtige planten, struiken en (monumentale) bomen. De beplanting langs de randen van het plangebied blijft behouden.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Het woonhuis

Foto 2. De dakrand van het woonhuis

Foto 3. Bijgebouwen en verharding

Foto 4. Bijgebouwen en tuin

Foto 5. Tuin met bomen, struiken en lage beplanting

Foto 6. De twee vijvers

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens een woonzorgcomplex, genaamd Parc Overberg, te realiseren op het perceel Nieuwstraat 96 te Sint Michielsgestel, zoals is weergegeven in figuur 3. Hiervoor wordt de bestaande woning op het perceel gesloopt waarna een dubbel gastenhuis wordt gerealiseerd; 1 gastenhuis met 20 wooneenheden en een woning voor het zorggehtpaar en 1 gastenhuis met 20 wooneenheden en 2 logeerkamers. De beplanting langs de randen van het perceel blijft behouden. De tuin wordt beleavingsgericht en er zal gebruik gemaakt worden van inheemse plantensoorten ten behoeve van onder andere insecten, vogels en vleermuizen. In het gebouw worden nestvoorzieningen aangebracht voor vleermuizen en gierzwaluwen.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Nieuwstraat 96 te Sint-Michielsgestel
(bron: B+O Architecten Amsterdam B.V.)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

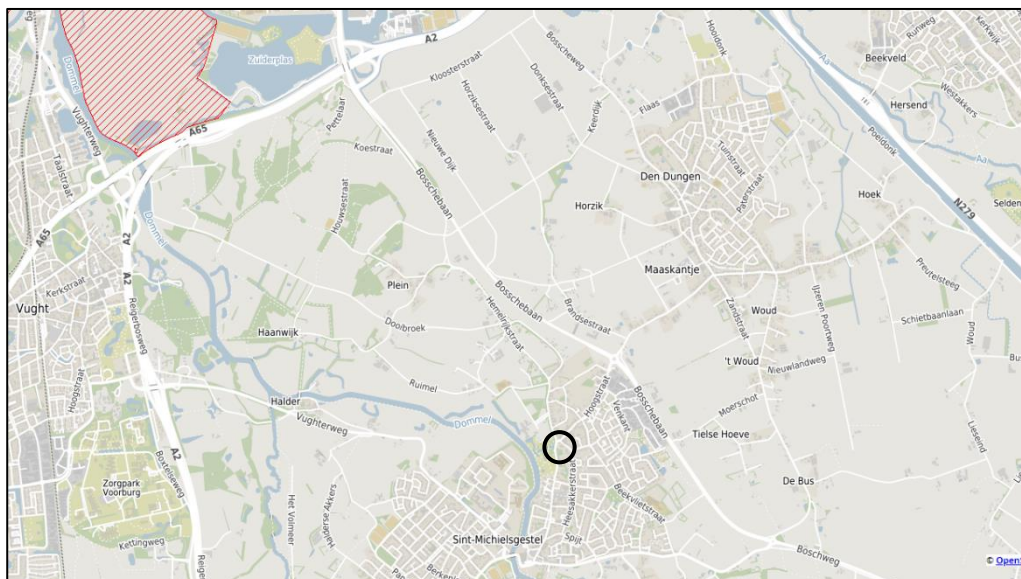
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 19 maart 2021 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 8 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de provincie Noord-Brabant blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 3,9 kilometer afstand ten noordwesten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) (bron: kaartbank.brabant.nl)

Effectbeoordeling

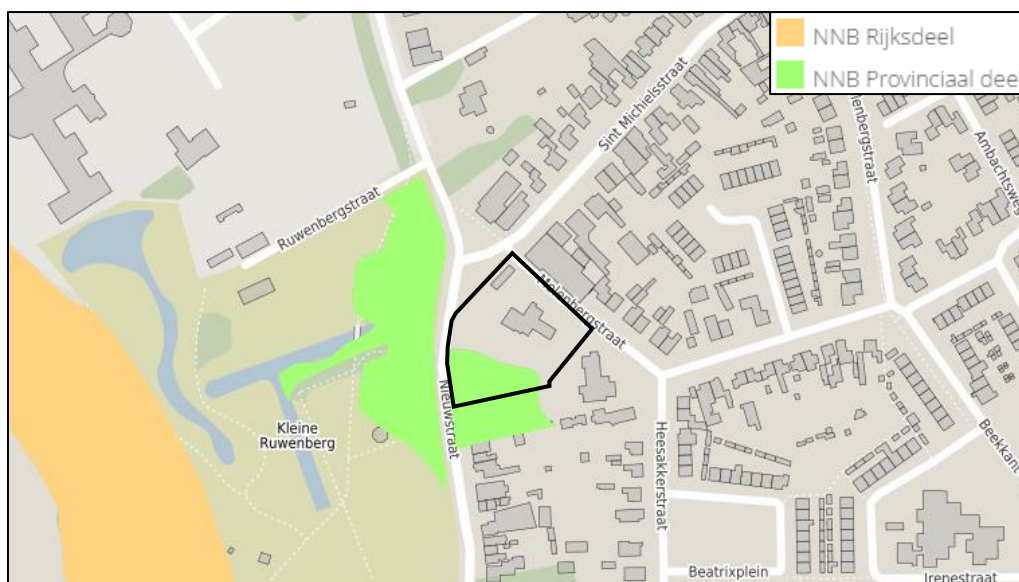
Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van effecten van verdroging, versnippering en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

Als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden in het plangebied zal sprake zijn van stikstofemissie. Depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden kan negatieve effecten tot gevolg hebben op de natuurwaarden. De hoeveelheid stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen op Natura 2000-gebieden moet worden bepaald middels een stikstofberekening met het programma AERIUS Calculator. De resultaten van de berekening moeten vervolgens ecologisch worden beoordeeld om te toetsen of sprake is van (significant) negatieve effecten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant bestaande uit NNB rijksdeel en provinciaal deel) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuurbeheerplan op de website van provincie Noord-Brabant, blijkt dat het zuidelijke deel van het plangebied onderdeel uitmaakt van het NNB provinciaal deel. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNB rijksdeel ligt op circa 170 meter ten westen van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5. De bescherming van het NNN is geregeld in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. De ecologische waarden en kenmerken van het NNB mogen niet worden aangetast. Onder voorwaarden benoemd in de Interim Omgevingsverordening kan hiervan worden afgeweken.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van het NNN (bron: kaartbank.brabant.nl)

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat een deel van het nieuwe gebouw binnen het NNB valt. Dit betreft een ruimtebeslag van circa 120m². Artikel 3.18 van de Interim omgevingsverordening beschrijft voorwaarden voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNB. In lid 3 van dit artikel is opgenomen dat een bestemmingsplan nieuwvestiging kan toestaan als: het een deel van het NNB betreft dat door Stedelijk gebied loopt; de nieuwvestiging geen aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB.

Binnen het NNB worden de ecologische waarden en kenmerken gevormd door de beheertypen volgens de beheertypenkaarten en de ambitiekaart. Volgens de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan is het gedeelte van het NNB binnen het plangebied aangewezen als beheertype 'Droog bos met productie'. Dit bostype bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante,

bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. Het is het omvangrijkste bostype en het belangrijkste type voor de houtproductie. De diversiteit in dit bostype is relatief laag.

In de huidige situatie bestaat het deel van het plangebied wat binnen het NNB ligt uit tuin met forse bomen. Onder de bomen groeit onder andere klimop, rododendron, laurierkers en hortensia. Dit deel van de tuin heeft in de huidige situatie een boskarakter. Door het gebruik als tuin en de ligging binnen een hek zijn de natuurwaarden van dit deel van het NNB beperkt.

In de nieuwe situatie blijft het grootste deel van het NNB binnen het plangebied in gebruik als tuin. De voorgenomen plannen beogen de aanleg van een natuurinclusieve tuin. Wanneer het boskarakter van dit deel van de tuin behouden blijft, dan kunnen de (beperkte) natuurwaarden blijven bestaan. In dat geval kan de kwalificering als natuurbeheertype 'Droog bos met productie' worden gehandhaafd. Er is dan geen sprake van aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB.

Onder toepassing van artikel 3.18 lid 3 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (en het overeenkomstige artikel 4.33 lid 3 van de Ontwerp Omgevingsverordening Noord-Brabant) kunnen de voorgenomen plannen worden uitgevoerd en is bouwen binnen dit deel van het NNB mogelijk.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3,9 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstof is op voorhand niet uit te sluiten. Derhalve dient een AERIUS calculatie te worden uitgevoerd om te berekenen hoeveel stikstofdepositie ontstaat op Natura 2000-gebieden.

Een deel van het plangebied ligt binnen de begrenzing van het NNB, Voor dit deel geldt het natuurbeheertype 'Droog bos met productie'. In de huidige situatie bestaat dit deel van het plangebied uit tuin met een boskarakter. In de voorgenomen plannen blijft het grootste deel van het NNB binnen het plangebied in gebruik als tuin en is een natuurinclusieve tuin beoogd. Wanneer het boskarakter van dit deel van de tuin behouden blijft, dan kunnen de (beperkte) natuurwaarden blijven bestaan. Er is dan geen sprake van aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het nieuwe gebouw komt met circa 120m² binnen het NNB. Doordat de ecologische waarden en kenmerken niet worden aangetast en het plangebied binnen Stedelijk gebied ligt, kunnen de voorgenomen plannen worden uitgevoerd onder toepassing van artikel 3.18 lid 3 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (en het overeenkomstige artikel 4.33 lid 3 van de Ontwerp Omgevingsverordening Noord-Brabant).

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde plantensoorten zijn waargenomen.

Het plangebied bestaat uit een onderhouden tuin. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied teunisbloempijlstaart is waargenomen (§3.2 Wnb). Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied is grote vos (§3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn iepenpage en kleine ijsvogelvlinder (beide §3.3 Wnb) waargenomen.

- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.
- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- + Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.
- + Kleine ijsvogelvlinder is een kwetsbare standvlinder die in het zuidwesten van Nederland voorkomt in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplanten van deze soort is wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie.

In het plangebied ontbreken het juiste habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied bosbeekjuffer (§3.3 Wnb), gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel (beide §3.2 Wnb) zijn waargenomen.

Beschermde libellensoorten stellen specifieke eisen aan hun leefgebied en voortplantingshabitat. Binnen het plangebied is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor beschermde libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van beschermde libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

De vijvers in het plangebied vormen geen geschikt leefgebied voor beschermde vissoorten, deze stellen andere eisen. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater is het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) en kamsalamander (§3.2 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied is bastaardkikker (§3.3 Wnb) waargenomen.

In het plangebied zijn twee vijvers aanwezig en die kunnen geschikt voortplantingshabitat bieden voor algemene en niet-kritische amfibieën zoals bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker. Het plangebied is ook geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker kunnen zich verschuilen tussen de struiken, lage beplanting en ingegraven in de grond.

In het plangebied ontbreekt geschikt habitat voor kamsalamander. Deze soort mijdt het stedelijk gebied en komt vooral voor in de overgang van agrarisch gebied naar bos, met kleinschalige landschapselementen. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan worden uitgesloten.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde reptielsoorten zijn waargenomen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor beschermde reptielen. Deze soorten komen met name voor in heiden, veengebieden, bossen en langs watergangen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij het verwijderen van struiken en lage beplanting kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Bij het verwijderen van de vijvers kan mogelijk het voortplantingshabitat van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Het verwijderen van de vijvers kan worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze soorten hebben een voortplantingsperiode van 1 maart tot 1 september.

4.2.6 Vogels

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief (alle §3.1 Wnb).

Het woonhuis en de bijgebouwen bieden voor gebouwbewonende vogelsoorten geen geschikte nestgelegenheid. Voor uilen zijn geen geschikte openingen aanwezig. Uilen gebruiken vaak open schuren en andere gebouwen bij boerderijen. Voor huismus zijn geen geschikte openingen aanwezig. Bij het woonhuis sluit het dak strak aan op de dakgoot, hiertussen vinden huismussen normaliter ruimte voor een nest. Voor gierzwaluw ontbreken ook geschikte openingen in de gebouwen. Gierzwaluwen gebruiken vaak overhangende dakpannen en ruimte achter de dakgoot om een gebouw in te vliegen. In het plangebied zijn ook van andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest geen nesten aangetroffen.

In de vele bomen en struiken in het plangebied is geschikte nestgelegenheid aanwezig voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het plangebied is tevens geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten.

Effectbeoordeling

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Bij het herinrichten van de tuin is deze tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogels. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Na afronding van de

werkzaamheden is het plangebied opnieuw geschikt als foerageergebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels.

Mitigerende maatregelen

Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Mogelijk worden de bomen langs de randen van het plangebied gebruikt als vliegroute. Vliegroutes van vleermuizen liggen langs lijnvormige elementen zoals watergangen en bomenrijen.

In het woonhuis zitten veel open stootvoegen, hierdoor kunnen vleermuizen in de spouwmuur kruipen waar ze verblijven. Deze verblijfplaatsen zijn geschikt voor de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. In de bomen in het plangebied zijn geen geschikt holtes aangetroffen die door vleermuizen als verblijfplaats kunnen worden gebruikt.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, vos, wezel (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb). Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied zijn ree en waterspitsmuis (beide §3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn damhert, hermelijn, steenmarter en wild zwijn waargenomen (alle §3.3 Wnb).

Het plangebied kan geschikt leefgebied bieden voor algemene muizensoorten en egel. Mogelijk zijn van algemene muizensoorten en egel ook verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied. Deze soorten kunnen zich verschuilen tussen vegetatie, opgeslagen materialen en muizen kunnen zich ingraven in holletjes in de grond.

Doordat rond het hele plangebied een muur staat, en op een klein gedeelte een hek, is het voor bunzing, haas, konijn, vos, wezel, hermelijn en steenmarter niet goed toegankelijk. Deze soorten kunnen het plangebied incidenteel gebruiken om te foerageren.

Voor bever en waterspitsmuis ontbreekt in het plangebied het waterrijke landschap waarin ze leven. Van eekhoorn zijn in het plangebied geen nesten aangetroffen. Mogelijk foerageert eekhoorn incidenteel in het plangebied. Rond het plangebied staan muren en hekken waardoor de tuin niet toegankelijk is voor das, ree, damhert en wild zwijn.

Effectbeoordeling

Bij het slopen van het woonhuis kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen worden vernietigd en individuen worden verstoord.

Bij het herinrichten van de tuin is deze tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Na afronding van de werkzaamheden is het plangebied opnieuw geschikt als foerageergebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen.

De bomen langs de randen van het plangebied blijven behouden, derhalve treden geen negatieve effecten op voor de mogelijk aanwezige vliegroutes.

Tijdens de werkzaamheden is het plangebied tijdelijk minder geschikt als leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. Echter, na afronding van de werkzaamheden is het opnieuw geschikt. In de directe omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor grondgebonden zoogdieren. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op het leefgebied van grondgebonden zoogdieren.

Bij de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemene muizensoorten en egel worden vernietigd en individuen worden verstoord.

Mitigerende maatregelen

Nader onderzoek is noodzakelijk naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het woonhuis, voor de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Op basis van de resultaten van het onderzoek kan worden bepaald welke effecten optreden, of een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is en welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden. Onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient te worden uitgevoerd tussen 15 mei en 30 september.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen

van de vegetatie en opgeslagen materialen in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (3,9 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstof is op voorhand niet uit te sluiten. Derhalve dient een AERIUS calculatie te worden uitgevoerd om te berekenen hoeveel stikstofdepositie ontstaat op Natura 2000-gebieden.

Een deel van het plangebied ligt binnen de begrenzing van het NNB, Voor dit deel geldt het natuurbeheertype 'Droog bos met productie'. In de huidige situatie bestaat dit deel van het plangebied uit tuin met een boskarakter. In de voorgenomen plannen blijft het grootste deel van het NNB binnen het plangebied in gebruik als tuin en is een natuurinclusieve tuin beoogd. Wanneer het boskarakter van dit deel van de tuin behouden blijft, dan kunnen de (beperkte) natuurwaarden blijven bestaan. Er is dan geen sprake van aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het nieuwe gebouw komt met circa 120m² binnen het NNB. Doordat de ecologische waarden en kenmerken niet worden aangetast en het plangebied binnen Stedelijk gebied ligt, kunnen de voorgenomen plannen worden uitgevoerd onder toepassing van artikel 3.18 lid 3 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (en het overeenkomstige artikel 4.33 lid 3 van de Ontwerp Omgevingsverordening Noord-Brabant).

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

In de vele bomen en struiken in het plangebied is geschikte nestgelegenheid aanwezig voor algemene vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd. Kapwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten de periode van half maart tot en met juli.

Bij het herinrichten van de tuin is deze tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vogels. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Na afronding van de werkzaamheden is het plangebied

opnieuw geschikt als foerageergebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Mogelijk worden de bomen langs de randen van het plangebied gebruikt als vliegroute. In het woonhuis zitten veel open stootvoegen, hierdoor kunnen vleermuizen in de spouwmuur kruipen waar ze verblijven.

Bij het slopen van het woonhuis kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen worden vernietigd en individuen worden verstoord. Derhalve dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in de periode van 15 mei tot en met 30 september.

Bij het herinrichten van de tuin is deze tijdelijk minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Na afronding van de werkzaamheden is het plangebied opnieuw geschikt als foerageergebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen.

De bomen langs de randen van het plangebied blijven behouden, derhalve treden geen negatieve effecten op voor de mogelijk aanwezige vliegroutes.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker kunnen land- en overwinteringshabitat vinden in het plangebied. Deze soorten planten zich mogelijk voort in de vijvers in het plangebied. Voor bovengenoemde amfibiesoorten geldt in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Het verwijderen van de vijvers kan worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van deze soorten. Deze soorten hebben een voortplantingsperiode van 1 maart tot 1 september.

Algemene muizensoorten en egel kunnen het plangebied gebruiken als leefgebied en als verblijfplaats. Doordat de tuin ommuurd is, is het slecht toegankelijk voor andere soorten grondgebonden zoogdieren. Mogelijk foerageren deze soorten incidenteel in het plangebied. Tijdens de werkzaamheden is het plangebied tijdelijk minder geschikt als leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. Echter, na afronding van de werkzaamheden is het opnieuw geschikt. In de directe omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor grondgebonden zoogdieren. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op het leefgebied van grondgebonden zoogdieren.

Bij de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemene muizensoorten en egel worden vernietigd en individuen worden verstoord. Voor deze soorten geldt in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en opgeslagen materialen in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snijden en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander	§3.3 Wnb	Voortplantings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Vijvers dempen buiten de voortplantingsperiode
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming dient te worden voorkomen door het nemen van de volgende vervolgstappen en maatregelen:

1. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het woonhuis.
2. Bomen en struiken worden gekapt buiten het broedseizoen van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is.
3. De vijvers worden gedempt buiten de voortplantingsperiode van bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker. De voortplantingsperiode van deze soorten loopt van 1 maart tot 1 september

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Vleermuisonderzoek wordt uitgevoerd in de periode van 15 mei tot en met 30 september.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Noord-Brabant.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.
- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan, 26-03-2021
- + Natuurnetwerk Nederland, kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan, 26-03-2021
- + NDFF - 26-03-2021 13:51:59
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.